

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

బుధవారం (జూలై ఇరవై తొమ్మిదవ రోజు)

రెండు వేల ఇరవై

ప్రస్తుతం

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ ఎం.వెంకట రమణ

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెంబరు: 2479 ఆఫ్ 2020 మధ్య:

1. కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు, ఎస్సై డాలీ నాయుడు, 50, నిమ్మాడ గ్రామం, కోటబొమ్మాళి మండలం, శ్రీకాకుళం జిల్లా.

... పిటిషనర్(లు) మరియు:

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, అవినీతి నిరోధక శాఖ, సిఐయు, ఎపి, విజయవాడ, తన స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ద్వారా అమరావతిలో.

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: వెంకటేశ్వర్లు పోసాని

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ (ఎపి)

కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.వెంకట రమణ

CRL. P.No 2479 ఆఫ్ 2020

క్రమం:

విజయవాడలో ఏసీబీ, సీఐయూ, ఏపీ సీఆర్ నెం.4/ఆర్ సీవో-సీఐయూ-ఏసీబీ/2020లో ఏ2

అనేది పిటిషన్..

2. అతనితో పాటు ఇతర నిందితులపై మోపిన అభియోగాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి

అవినీతి నిరోధక చట్టం 1988లోని సెక్షన్ 13(1)(సి), (డి) ఆర్/డబ్ల్యూ 13(2), 2018లో సవరించిన అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 13(1) (ఎ) ఆర్/డబ్ల్యూ 13(2), సెక్షన్ 409, 420, సెక్షన్ 120బి కింద అవినీతి నిరోధక చట్టం కింద కేసులు నమోదు చేశారు. సెక్షన్ 439 సీఆర్ పీసీ కింద బెయిల్ మంజూరు చేయాలని దాఖలైన పిటిషన్ ఇది.

3. పిటిషన్ శ్రీకాకుళం జిల్లా టెక్నాలజీ నియోజకవర్గానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సిట్టింగ్ ఎమ్మెల్యే, తెలుగునాట గుర్తింపు పొందిన నేతగా పేర్కొన్నారు.

తెలుగుదేశం పార్టీ.. ఇక్కడి నుంచి ఐదుసార్లు ఎమ్మెల్యేగా ఎన్నికయ్యారు.

హరిశ్చంద్రపురం, టెక్నాలజీ నియోజకవర్గాల నుంచి 2014 నుంచి 2019 వరకు ఏపీ రాష్ట్రానికి కేబినెట్ మంత్రిగా పనిచేశారు. ప్రస్తుతం ఆయన ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో ప్రతిపక్ష ఉపనేతగా ఉన్నారు. ఆయన సోదరుడు శ్రీ స్వర్ణీయ యర్రం నాయుడు తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున పార్లమెంటు సభ్యుడిగా, కేంద్ర ఉపాధి, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగా పనిచేశారు. శ్రీ దివంగత యర్రం నాయుడు కుమారుడు శ్రీ కె.రామ్మోహన్ నాయుడు శ్రీకాకుళం పార్లమెంటు నియోజకవర్గం పార్లమెంటు సభ్యునిగా, పిటిషన్ పెద్ద సోదరుడి కుమార్తె శ్రీమతి ఆదిరెడ్డి భవానీ శాసన సభ్యురాలిగా ఉన్నారు.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజమండ్రి సీటీ నియోజకవర్గానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న శాసనసభ

జిల్లా.

4. ఈ కేసులో పిటిషనర్ మరియు ఇతర నిందితులపై ప్రాసిక్యూషన్ యొక్క కేసు క్లుప్తంగా, పిటిషనర్, అప్పటి కార్మిక మరియు ఉపాధి, కర్మాగారాలు, యువజన మరియు క్రీడా నైపుణ్యాభివృద్ధి మంత్రిగా మరియు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఈ.ఎస్.ఐ సౌకర్యాల నిర్వహణకు బాధ్యత వహించే బీమా వైద్య సేవల కార్యకలాపాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకుని అక్టోబరులో లేఖలు జారీ చేసింది.

కాల్ సెంటర్, టోల్ ఫ్రీ సర్వీసెస్, ఈసీజీ సర్వీసెస్, పేషెంట్ కేస్ మేనేజ్ మెంట్ సిస్టం/సాఫ్ట్ వేర్ సర్వీసులకు సంబంధించిన సేవలకు సంబంధించి డైరెక్టర్ గా ఏ3 ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న హైదరాబాద్ లోని టెలీ హెల్త్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు వర్క్ ఆర్డర్ జారీ చేయాలని అప్పటి ఇన్స్పెక్టర్ మెడికల్ సర్వీసెస్ డైరెక్టర్ గా ఉన్న ఏ1కు 2016 నవంబర్ లో ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

5. ఈ క్రమంలో ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఆర్థిక నష్టం వాటిల్లుతుందని ఏ1 ప్రతిఘటించినప్పటికీ హైదరాబాద్ లోని మెసర్స్ టెలీ హెల్త్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు వర్క్ ఆర్డర్ ఇవ్వాలని పిటిషనర్ ఏ1పై ఒత్తిడి తెచ్చారని ప్రాసిక్యూషన్ ఆరోపిస్తోంది. ఈ ప్రక్రియ ద్వారా పిటిషనర్ హైదరాబాద్ లోని టెలీ హెల్త్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు అక్రమ లాభాలు చేకూర్చి, ప్రభుత్వ ఖజానాకు అన్యాయంగా నష్టం కలిగించి, ప్రభుత్వ, ప్రజాధన నిర్వహణలో సంబంధిత నియమ నిబంధనలను ఉద్దేశపూర్వకంగా ఉల్లంఘించారని ప్రాసిక్యూషన్ కేసు కూడా ఉంది. టెలీ హెల్త్ సర్వీసెస్ కు వివిధ పద్ధుల కింద రూ.4,15,03,564/- మరియు రూ.3,80,66,160 మొత్తాలను విడుదల చేయడంతో పిటిషనర్, ఇతర నిందితులు కలిసి లోతైన నేరపూరిత కుట్రలో రాష్ట్రానికి భారీ నష్టం కలిగించారని ప్రాసిక్యూషన్ కేసు కూడా ఉంది. మొత్తం మీద, పిటిషనర్ మరియు ఇతర నిందితులు టెలీ హెల్త్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వారి అధికారిక పదవిని దుర్వినియోగం చేయడం ద్వారా, అవినీతి మరియు చట్టవిరుద్ధ మార్గాల ద్వారా, నిజాయితీగా మరియు మోసపూరితంగా ప్రజా మరియు ప్రభుత్వ నిధుల దుర్వినియోగానికి దారితీయడం ద్వారా రూ.7,95,69,685/- పొందడానికి అనుమతించడానికి బాధ్యత వహిస్తారు.

6. డైరెక్టర్, ఎఫ్ఎస్, ఇన్స్పెక్టర్ మెడికల్ సర్వీసెస్, విజయవాడ

ఈ సంఘటనలకు సంబంధించి అవసరమైన వివరాలను తెలియజేస్తూ ఒక ఫిర్యాదును సమర్పించింది. 10.06.2020న ప్రభుత్వ, కార్మిక, కర్మాగారాలు, బాయిలర్స్ అండ్ ఐఎంఎస్ (ఐఎంఎస్ అండ్ వీఐజీ) శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ ద్వారా ఏసీబీకి మెమో ద్వారా అనుమతి లభించింది. దీంతో ఈ వ్యవహారాలపై దర్యాప్తు చేసేందుకు 10.06.2020న రాత్రి 11.00 గంటలకు

విజయవాడ ఏసీబీ సీఐయూ విభాగం డీఎస్పీ ద్వారా కేసు నమోదు చేసింది. ఈ వ్యవహారం దర్యాప్తులో ఉందని పేర్కొన్నారు.

7. ఈ కేసుకు సంబంధించి పిటిషనర్ ను అరెస్టు చేశారు.

12.06.2020 ఉదయం 7.20 గంటలకు శ్రీకాకుళం జిల్లా కోటబొమ్మాళి మండలం నిమ్మాడ గ్రామంలోని తన నివాసంలో విజయవాడలోని ఎస్పీఈ, ఏసీబీ కేసుల ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి ముందు హాజరుపరిచారు.

జ్యుడీషియల్ కస్టడీకి తరలించారు.

8. 2020 నాటి సీఆర్ఎల్ఎంపీ నెం.11715 ట్రయల్ కోర్టులో బెయిల్ కోసం పిటిషనర్ చేసిన ప్రయత్నాన్ని 03.07.2020 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా తోసిపుచ్చారు.

9. పిటిషనర్ తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సిద్ధార్థ లూథ్రా పిటిషనర్ అరెస్టుకు గల ఆధారం, తీరును వివరిస్తూ వాదనలు వినిపించగా, ఎసిబి స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ శ్రీమతి ఎం.రేణుక తరపున రాష్ట్ర అడ్వకేట్ జనరల్ ఈ పిటిషన్ ను వ్యతిరేకిస్తూ సవివరంగా వాదనలు వినిపించారు.

10. ఇప్పుడు నిర్ణయించాల్సిన అంశం ఏమిటంటే- "పిటిషనర్ కాదా?

బెయిల్ కు అర్హుడా?

మొన:-

11. బెయిల్ మంజూరుకు సంబంధించిన సూత్రాలను ఈ క్రింది విధంగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు పి.చిదంబరం వర్సెస్ సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్¹(సంక్షిప్తంగా, 1)st చిదంబరం కేసు). దీనికి సంబంధించి చట్టాన్ని సమీక్షించిన తర్వాత ఈ తీర్పులోని పేరా-22లో ఇలా పేర్కొన్నారు.

22. ప్రతి కేసులోని వాస్తవాలు, పరిస్థితులకు సంబంధించి బాగా స్థిరపడిన సూత్రాల ఆధారంగా బెయిల్ మంజూరు చేసే అధికారాన్ని ఉపయోగించాలి. బెయిల్ కోసం దరఖాస్తును పరిగణనలోకి తీసుకునేటప్పుడు ఈ క్రింది అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి:- (1) నేరం రుజువైన సందర్భంలో ఆరోపణ స్వభావం మరియు శిక్ష

¹ . 2019 ఎస్సీసీ ఆన్ లైన్ ఎస్సీ 1380

యొక్క తీవ్రత మరియు ప్రాసిక్యూషన్ ఆధారపడిన పదార్థాల స్వభావం; (ii) సాక్షులను తారుమారు చేస్తారనే సహేతుకమైన భయం లేదా ఫిర్యాదుదారుడు లేదా సాక్షులకు ముప్పు వాటిల్లే ప్రమాదం ఉంది; (3) విచారణ సమయంలో నిందితుడి ఉనికిని నిర్ధారించడానికి సహేతుకమైన అవకాశం లేదా అతను పారిపోయే అవకాశం; (iv) నిందితుడి ప్రవర్తన మరియు స్థితి మరియు నిందితుడికి ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు; (v) ప్రజల లేదా రాష్ట్రం యొక్క విస్తృత ప్రయోజనాలు మరియు ఇలాంటి ఇతర పరిగణనలు (ప్రెస్టాద్ సింగ్ భాటి వర్సెస్ ఎస్.సి.టి, డిల్లీ (2001)4 ఎస్.సి.సి 280). బెయిల్ మంజూరు లేదా తిరస్కరణకు సంబంధించి కఠినమైన మరియు వేగవంతమైన నియమం లేదు. ప్రతి కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల ఆధారంగా మరియు దాని స్వంత అర్హతల ఆధారంగా ప్రతి కేసును పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. కోర్టు విచక్షణాధికారాన్ని విచక్షణతో ఉపయోగించాలి తప్ప ఏకపక్షంగా కాదు..

12. ఆర్థిక నేరాలకు సంబంధించి.. పి.చిదంబరం వి. డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎస్ ఫోర్స్ మెంట్²(సంక్షిప్తంగా, 2nd చిదంబరం కేసు) ఈ విషయంలో చట్టాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత పైన పేర్కొన్న పరిశీలనలతో సహా 1st 23వ పేరాలో చిదంబరం కేసు ఇలా ఉంది.

23. ఈ విధంగా ఈ కోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పులతో సహా ఇరువైపులా ఉదహరించిన తీర్పులను పరిశీలిస్తే, బెయిల్ మంజూరు నియమం, తిరస్కరణ మినహాయింపుగా ఉన్నందున, నిందితుడికి నిష్పాక్షిక విచారణ జరిగే అవకాశం ఉందని నిర్ధారించవచ్చు. అయితే, దీన్ని పరిగణనలోకి తీసుకునేటప్పుడు నేరం యొక్క తీవ్రతను కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అంశం. ప్రతి సందర్భంలో తలెత్తే వాస్తవాలు, పరిస్థితుల నుంచి ఈ ప్రయోజనం యొక్క తీవ్రతను సేకరించాల్సి ఉంటుంది. ఆర్థిక అవకతవకల కేసుల్లో సమాజంపై పడే పరిణామాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఆర్థిక నేరాలు కూడా తీవ్ర నేరం కిందకు వస్తాయని, ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఇలాంటి కేసుల్లో బెయిల్ కోసం దరఖాస్తును పరిగణనలోకి తీసుకునేటప్పుడు నిందితులపై చేసిన ఆరోపణల స్వభావాన్ని సున్నితంగా పరిగణిస్తూ కోర్టు దీనిపై వ్యవహరించాల్సి ఉంటుందని పేర్కొంది. నేరం యొక్క తీవ్రతను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన పరిస్థితులలో ఒకటి నిందితుడు చేసినట్లు ఆరోపించబడిన నేరానికి

². 2019 ఎస్సీసీ ఆన్ లైన్ ఎస్సీ 1549

నిర్దేశించిన శిక్షా కాలం కూడా. నేరం యొక్క తీవ్రతకు సంబంధించి అటువంటి పరిగణన సాధారణంగా వర్తించే ట్రిపుల్ టెస్ట్ లేదా ట్రిపాడ్ పరీక్షకు అదనంగా ఉండే ఒక అంశం."

13. ముఖ్యంగా సమాజాన్ని, ఈ దేశాన్ని ప్రభావితం చేసే అవినీతిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఇటీవల ఇచ్చిన తీర్పు గుజరాత్ రాష్ట్రం వర్సెస్ మన్నుఖ్ భాయ్ కంజీభాయ్ షా³ ప్రతిస్పందకునిపై ఆధారపడటం సముచితమైనది మరియు పరిగణనలోకి తీసుకోవడం సముచితం. ఈ తీర్పులోని పేరా-1లో ఇలా పేర్కొన్నారు.

1. అవినీతి అనేది మనుషుల నైతికతకు భంగం కలిగించే రుగ్మత యొక్క ప్రాణాంతక వ్యక్తీకరణ. భారతదేశంలో అవినీతి ప్రజా జీవితంలోని అన్ని మూలలకు వ్యాపించిందని, ప్రస్తుతం పీఠికలో పొందుపరిచిన రాజ్యాంగ ఆకాంక్షలను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తోందనే అభిప్రాయం సర్వత్రా వ్యక్తమవుతోంది. 14. ఇదే తీర్పులోని మరిన్ని పరిశీలనలు కూడా సముచితమైనవి మరియు అవి పేరా-60 లో ఉన్నాయి, అవి ఇలా ఉన్నాయి:

60. వ్యవస్థ ఆధారిత, విధాన ఆధారిత, పారదర్శక, బాధ్యతాయుతమైన పాలన అందించేందుకు అవినీతిని సహించడం అత్యంత ప్రాధాన్యతగా ఉండాలి. అవినీతిని నిర్మూలించలేం కానీ వ్యూహాత్మకంగా గుత్తాధిపత్యాన్ని తగ్గించి, నిర్ణయాల్లో పారదర్శకతకు వీలు కల్పించాలి. ఏదేమైనా, అవినీతి రహిత సమాజాన్ని సాధించడానికి జాతి నిర్మాణం కోసం సామాజిక మరియు నైతిక నిర్మాణాన్ని బలోపేతం చేయడం దీర్ఘకాలిక విధానంలో అంతర్భాగంగా ఉండాలి.

15. ఈ విధంగా పేర్కొన్న చట్టాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఈ కేసును పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

16. పిటిషనర్ తరపు సీనియర్ న్యాయవాది సిద్ధార్థ లూథ్రా వాదనలు వినిపిస్తూ, అరెస్టయిన సమయంలో ఆసన విచ్చిత్తికి చికిత్స పొందుతున్న పిటిషనర్ ఆరోగ్య పరిస్థితిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని, గుంటూరు ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రిలో జ్యూడీషియల్ కస్టడిలో ఉన్నప్పుడు మరోసారి ఆయన అనుసరించిన విధానం ప్రాధాన్యతను సంతరించుకుందని వాదించారు.

17. సీనియర్ న్యాయవాది ఇంకా వాదిస్తూ..

పిటిషనర్ గత 45 రోజులుగా కస్టడిలో ఉన్నాడు మరియు ఈ కేసు యొక్క బ్యూక్ గ్రౌండ్ ను పరిగణనలోకి తీసుకొని, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రస్తుత ప్రభుత్వం పిటిషనర్ ను మరియు అతని

³. 2020 ఎస్పిసి ఆన్లైన్ ఎస్సీ 412

కుటుంబాన్ని వేధించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది, ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న వ్యక్తిపై క్రిమినల్ ప్రొసీక్యూషన్ ప్రారంభించడానికి అతని సోదరుడు బాధ్యత వహిస్తాడు. సెక్షన్ 167 సి.ఆర్.పి.సి ప్రకారం 60 రోజులు లేదా 90 రోజులలోపు దర్యాప్తు పూర్తయినట్లు నివేదించబడే అవకాశం లేదు. ఇదే సందర్భంలో 25.06.2020 నుంచి 27.06.2020 వరకు ట్రయల్ కోర్టు ఆదేశాల మేరకు పిటిషనర్ను పోలీసు కస్టడీకి పంపడం, దర్యాప్తు స్థితిగతులను దర్యాప్తు సంస్థ ఎప్పటికీ నివేదించదని సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు.

18. అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎ ప్రభావం గురించి సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సిద్ధార్థ లూథ్రా వాదించారు, 10.06.2020 నాటి మెమో కనిపించిన తీరును ప్రస్తావిస్తూ, ఇది చట్టబద్ధమైన అవసరానికి నిజమైన సమ్మతిని ప్రతిబింబించేలా ఎప్పుడూ పరిగణించబడదు. ఈ లావాదేవీల్లో ఇమిడి ఉన్న డబ్బు గురించి ప్రస్తావిస్తూ, సంబంధిత మంత్రిగా పిటిషనర్ ఆదేశాల మేరకు, ట్రయల్ కోర్టులో మరియు ఈ కోర్టులో ప్రతివాద దర్యాప్తు సంస్థ దాఖలు చేసిన కౌంటర్లపై సీనియర్ న్యాయవాది దృష్టి సారించారు, ఇది చివరికి రూ .30 లక్షలు లేదా అంతకంటే తక్కువకు పడిపోయిందని పేర్కొన్నారు. అందువల్ల ప్రధానంగా వాస్తవాల ఆధారంగా పిటిషనర్ కు బెయిల్ మంజూరు చేసే అంశాన్ని పరిశీలించాలని కోరారు.

19. తన వాదనకు మద్దతుగా పి.చిదంబరంతో పాటు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సిద్ధార్థ లూథ్రా 1st మరియు 2nd పైన ప్రస్తావించిన కేసులు, ఈ క్రింది తీర్పులు: సంజయ్ చంద్ర వి. కేంద్ర బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్⁴, హెచ్.బి.చతుర్వేది వి. సి.బి.ఐ.⁵, మనోరంజన సింగ్ అలియాస్ గుప్తా వర్సెస్ సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్⁶, స్థితి[మార్పు] మహారాష్ట్ర వర్సెస్ నైన్మల్ పుంజాజీ పా, మరొకరు⁷కేంద్ర

బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ వర్సెస్ సందీప్ ఝున్జున్వాలా⁸యశ్వంత సిన్హా తదితరులు వర్సెస్ సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్

దర్శకుడు, మరో దర్శకుడు.⁹, ఎం.సౌందరరాజన్ వి. విజిలెన్స్ అండ్ యాంటీ కరప్షన్ ద్వారా డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీస్ ద్వారా రాష్ట్రం, రామనాథపురం¹⁰, కలదిండి సన్యాసిరాజు

⁴. (2012) 1 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 40

⁵. 2010 SCC OnLine Del 2155

⁶. (2017) 5 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 218

⁷. 1969(3) సుప్రీంకోర్టు కేసులు 904

⁸. అప్పీల్ (CRL.) నెంబరు 10931/2018, dt. 02.05.2019

⁹ (2020)2 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 338

¹⁰. సి.ఆర్.ఎల్.ఎ. (MD) నెం.488 & 8712 ఆఫ్ 2018, dt. 30.10.2018

వర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం¹¹ మరియు శ్రీ కంచర్ల శ్రీ హరిబాబు @ కె.బాబ్జీ వర్సెస్ ఎసిబి-సిఐయు, హైదరాబాద్ ద్వారా తెలంగాణ రాష్ట్రం, దాని ప్రతినిధి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, తెలంగాణ రాష్ట్ర హైకోర్టు, హైదరాబాద్¹².

20. పిటిషనర్ తరపున వాదించిన అడ్వోకేట్ జనరల్ ఈ అభ్యర్థనను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ఈ కేసులో ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని అంటే ఈఎస్ఐని ఆర్థిక ప్రయోజనాల కోసం తీసుకున్నారని, ఈ ప్రక్రియలో పిటిషనర్ పాత్ర ప్రధానమైందని పేర్కొన్నారు. 25.09.2016న పిటిషనర్ పిలిచిన సమావేశ స్వభావంలో ఇది తన దీక్ష అని, ఈ కేసులో మెటీరియల్ రికార్డులో ఇది ఒక భాగమని, పిటిషనర్ ఏ1తో పాటు సంతకం చేశారని, ఆ తర్వాత జరిగిన అన్ని చర్యలకు పిటిషనర్ బాధ్యత వహిస్తారని అడ్వోకేట్ జనరల్ వాదించారు. 22.11.2016, 13.10.2016, 25.11.2016 తేదీల్లో పిటిషనర్ రాసిన మూడు లేఖలను కూడా ప్రస్తావించారు. ఏ3కి చెందిన టెలీ హెల్ప్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు అపార సౌకర్యాలు కల్పించేందుకు వీలు కల్పించడం ద్వారా ప్రభుత్వ నిధులను అంతిమంగా దారి మళ్లించారు.

21. ప్రతిపాదిత ఈఎస్ఐ పథకం కింద ఇవ్వాలనుకున్న ప్రయోజనం దాని పరిధిలోకి, పరిధిలోకి వచ్చే సమాజంలోని నిర్దిష్ట వర్గాలకు ఉన్నప్పటికీ, 'చంద్రన్న అమలు' అనే ఉద్దేశ్యంతో పైన పేర్కొన్న సమావేశంలో ప్రతిబింబించినట్లుగా దానిని వర్తింపజేయాలని కోరినట్లు అడ్వోకేట్ జనరల్ వాదించారు. భీమా పథకం, ఈ మొత్తం ప్రక్రియలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగమే కాకుండా ప్రజాధనం కూడా విపరీతంగా దుర్వినియోగం అయింది. తన వాదనకు మద్దతుగా కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాల నియమనిబంధనలను కూడా అడ్వోకేట్ జనరల్ ప్రస్తావిస్తూ పరిస్థితి తీవ్రతను ఎత్తించారు.

22. అడ్వోకేట్ జనరల్ తన సానుభూతిని వ్యక్తం చేస్తూ పిటిషనర్ ఆరోగ్య పరిస్థితిని ప్రస్తావిస్తూ, అదే సమయంలో ఈ కోర్టు సమన్వయ ధర్మాసనం ఆదేశాల మేరకు పిటిషనర్ ప్రస్తుతం గుంటూరులోని తగిన ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారని వాదించారు. పిటిషనర్ ఆరోగ్య పరిస్థితిని తన వ్యక్తిగత ప్రయోజనం కోసం, ప్రయోజనం కోసం పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నందున, ఈ కోర్టు ఉత్తర్వులను రద్దు చేయడానికి దర్యాప్తు సంస్థ ప్రయత్నాలు చేస్తోందని అడ్వోకేట్ జనరల్ పేర్కొన్నారు.

23. ఈ మొత్తం ఎపిసోడ్ లో పిటిషనర్ ను టెయిల్ పై విడుదల చేయడం, దర్యాప్తు ప్రక్రియపై పిటిషనర్ ప్రభావం ఏ మేరకు ఉంటుందనే అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని తీవ్ర వ్యతిరేకత

¹¹ . మను/పీపీ/0215/2018

¹² . క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.7108 ఆఫ్ 2019.

వ్యక్తమవుతోంది. పిటిషనర్ ను బెయిల్ పై విడుదల చేస్తే దర్యాప్తు సంస్థ పరిశీలించే సాక్షులను ఎలాంటి ప్రకటనలు చేయవద్దని బెదిరించే అవకాశం ఉందని, సమాంతర విచారణ జరుపుతున్న మీడియా, ఆయన మద్దతుదారుల సహకారంతో దర్యాప్తు సంస్థ ఇప్పటికే ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితి అని అడ్వోకేట్ జనరల్ వాదించారు. దీంతో పిటిషనర్ కు బెయిల్ మంజూరు చేయాలని అడ్వోకేట్ జనరల్ గట్టిగా ప్రతిఘటించారు.

24. ఆయన వాదనకు మద్దతుగా మేధావి అడ్వోకేట్ జనరల్ విశ్వనాథ్ చతుర్వేది వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (యూఓఐ), ఓఆర్ఎస్.¹³, లలితా కుమారి వర్సెస్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యూపీ అండ్ ఓఆర్ ఎస్.¹⁴, నిమ్మగడ్డ ప్రసాద్ వర్సెస్ సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్¹⁵, [మార్పు] రాష్ట్రం

తెలంగాణ వర్సెస్ మంగిపేట¹⁶, స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్, సీబీఐ/ఎస్బీ/బెంగళూరు వర్సెస్ బీఏ శ్రీనివాసన్, మరొకరు¹⁷, స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్ వర్సెస్ మోహన్ లాల్ జితామల్లి పోర్వాల మరియు ఓర్స్.¹⁸, ఆర్.కె.దాల్మియా మొదలైనవారు.

v. డిల్లీ అడ్మినిస్ట్రేషన్¹⁹, తన వాదనలను బలపరుస్తూ..

25. పిటిషనర్ ఆరోగ్య పరిస్థితి, గత 45 రోజులుగా జ్యుడీషియల్ కస్టడీలో ఉండటంపై సీనియర్ న్యాయవాది సిద్ధార్థ లూథ్రా సమర్పించిన వాస్తవ పరిస్థితి వాస్తవమే. ఈ వైద్యం ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్ పరిస్థితి దాని ప్రకాశాన్ని మరియు ప్రభావాన్ని కోల్పోయింది, బెయిల్ కోసం పిటిషనర్ అభ్యర్థనను పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి ఒక ప్రాతిపదిక. కారణం, పిటిషనర్ ఇప్పుడు జ్యుడీషియల్ కస్టడీలో ఏ జైలులోనూ ఉండకపోవడమే. అనారోగ్యంతో గుంటూరులోని ఓ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న ఆయన ఆరోగ్యం నిలకడగానే ఉందని వైద్యులు తెలిపారు. అందువలన, అతని అవసరాలను తీర్చడానికి తగిన వైద్య సౌకర్యాలు ఉన్నాయి. ట్రయల్ జడ్జి ఆదేశాల మేరకు పిటిషనర్ ను చికిత్స కోసం తరలించిన గుంటూరు ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రిలో పరిస్థితి ఎలా సాగిందనే వాదనలు వినిపిస్తున్నప్పటికీ పిటిషనర్ ప్రస్తుత పరిస్థితిని పరిగణనలోకి తీసుకుని ఆ పరిస్థితులను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం అనవసరం. పైన పేర్కొన్న తేదీల్లో ట్రయల్ కోర్టు ఆదేశించిన పోలీసు కస్టడీలో పిటిషనర్ ను విచారించడం గమనార్హం. ఈ కేసుకు సంబంధించి

¹³ . 2007(4) SCC 380

¹⁴ . ఏఐఆర్ 2014 ఎస్సీ 187

¹⁵ . (2013) 3 ఎస్ సిసి (3) 575

¹⁶ . 2019(17) స్కెల్ 96

¹⁷ . (2020) 2 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 153

¹⁸ . 1987 CRILJ 1061 ¹⁹. ఏఐఆర్

1962 ఎస్సీ 1821

ఎలాంటి పరిస్థితులు, అంశాలను వివరించకుండా పిటిషనర్ మౌనంగా ఉండిపోయారని ప్రతివాది సంస్థ ఫిర్యాదు చేసింది. దర్యాప్తు నిర్వహణలో దర్యాప్తు సంస్థ ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులను ఎత్తిచూపాలని విజ్ఞులైన అడ్వకేట్ జనరల్ కోరడం మరో కారణం.

26. అదేవిధంగా పిటిషనర్ చాలాకాలంగా జ్యుడీషియల్ కస్టడీలో ఉన్నారనే కారణంతో ఎలాంటి ప్రభావం ఉండదు. కారణం ఏంటంటే.. ప్రాథమికంగా 25.09.2016 న పిటిషనర్ తన సూచనలు మరియు ఆదేశాల ప్రకారం, 25.09.2016 న తన నివాసంలో సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం నుండి, 25.09.2016 నాటి మినిట్స్ పేర్కొన్న పథకం ప్రయోజనం కోసం సంబంధిత సమయంలో కీలక పాత్ర పోషించినట్లు ఆధారాలను పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది. ఈఎస్ఐ పథకం కింద సంక్షేమ పథకం అమలులో కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరించాల్సిన ప్రక్రియకు ఇది భిన్నంగా కనిపిస్తోంది. మరీ ముఖ్యంగా, పైన పేర్కొన్న టెలీ హెల్త్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు అనుకూలంగా పిటిషనర్ జారీ చేసిన లేఖల వివాదరహిత స్వభావం, ఈ మొత్తం ప్రక్రియ ఎంత ప్రభావాన్ని చూపుతుందో మరియు పైన పేర్కొన్న పరికరాలైన మెసర్స్ టెలీ హెల్త్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ఆఫ్ ఎ3కు ఇవ్వబడిన విస్తృతిని సూచిస్తుంది. ఇది సమాజంలోని కొన్ని వర్గాల అభ్యున్నతి కోసం చేసిన ప్రయత్నం కాదు.

27. ఈ నేపథ్యంలో ఫైనాన్స్ కోడ్ సహా సాధారణ ప్రభుత్వ నిబంధనలను ఉల్లంఘించారని, ఆర్థిక శాఖ అనుమతి లేకుండా భారీ మొత్తంలో డబ్బులు వసూలు చేశారని అడ్వకేట్ జనరల్ వాదించారు.

ఒక పథకం కింద ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

అడ్వకేట్ జనరల్ ఎత్తిచూపిన ఒప్పందాల్లోని నియమనిబంధనలు బీమా వైద్య సేవలనే ప్రభావితం చేస్తాయని పేర్కొన్నారు. మొత్తంగా రూ.7,95,69,685/- ఈ వ్యవహారంలో పాలుపంచుకుంది. ఏ3 కంపెనీకి చట్టవిరుద్ధంగా, చట్టవిరుద్ధంగా సొమ్మును మళ్లించడం వల్ల ప్రభుత్వానికి జరిగిన నష్టం రూ.3,00,00,000/- అని ప్రతివాది వాదించారు.

28. ఈ పరిస్థితులే పరిస్థితి తీవ్రతను తెలియజేశాయి.

పదార్థంపై వాటి గురుత్వాకర్షణను బహిర్గతం చేయడం ప్రాథమికంగా ఆలోచన.

29. ఈ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో ఈ మొత్తం కేసును రాజకీయ కక్షల కారణంగా ఒక పథకంలో పెట్టారని, 10.06.2020న ఈ వ్యవహారంపై విచారణ జరిపేందుకు ప్రతివాద సంస్థకు ప్రీన్సిపల్

సెక్రటరీ అనుమతి మెమో జారీ చేయడంలో అసాధారణమైన, అనవసరమైన హడావుడి జరగలేదని భావించలేం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ, కార్మిక, కర్మాగారాలు, బాయిలర్లు & ఐఎంఎస్ (ఐఎంఎస్ అండ్ విఐజి) డిపార్ట్ మెంట్, ఒక ఫిర్యాదును సమర్పించింది de facto అదే రోజు ప్రతివాది ఏజెన్సీకి ఫిర్యాదు చేశారు, అక్కడ అదే రోజు అంటే 10.06.2020 న ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయబడింది. దీనికి తోడు, ఈ తీవ్రమైన ప్రశ్నలకు లోతైన దర్యాప్తు అవసరం, బహుశా దర్యాప్తు సమయంలో.

30. పిటిషనర్ పాత్రకు సంబంధించి 2016 అక్టోబర్ నుంచి 2016 నవంబర్ మధ్య ఈ ఘటనలు చోటుచేసుకున్నాయి. పిటిషనర్ 2017 ఏప్రిల్ వరకు మాత్రమే సంబంధిత మంత్రిగా ఉన్నారని, ఈ సంఘటనలకు సంబంధించి తదుపరి ఏదైనా సంఘటనను ఆయనకు ట్యాగ్ చేయలేమని సీనియర్ న్యాయవాది సిద్ధార్థ లూథ్రా వాదించారు. ఏదేమైనా, పైన పేర్కొన్న విధంగా పిటిషనర్ చేసిన కొన్ని ప్రయత్నాల వల్ల ఈ సంఘటనలు ప్రారంభమయ్యాయి మరియు పుట్టుకొచ్చాయి, మరియు తగిన సమయంలో సంబంధిత శాఖతో సంబంధం లేని మంత్రిగా పిటిషనర్ పరిస్థితిలో మార్పు, అతనికి వ్యతిరేకంగా కనిపించే పరిస్థితి యొక్క తీవ్రతను ఏ విధంగానూ నీరుగార్చదు.

31. శస్త్రచికిత్స అనంతర ఆరోగ్య పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు పిటిషనర్ ను అరెస్టు చేసిన తీరు, ఆయన స్వస్థలం నుంచి రోడ్డు మార్గంలో విజయవాడకు సుమారు 600 కిలోమీటర్లు ప్రయాణించడం, 11.06.2020న రాత్రి 11.30 గంటల సమయంలో పిటిషనర్ కు సెక్షన్ 41ఏ సీఆర్ పీసీ కింద నోటీసులు ఇచ్చేందుకు దర్యాప్తు అధికారి చేసిన ప్రయత్నం వంటి అంశాలు పిటిషనర్ కు ఉన్న తీవ్ర వైషమ్యానికి నిదర్శనం. ఈ అంశాలు పిటిషనర్ అరెస్టు తీరును, దాని కళంకిత స్వభావాన్ని ప్రశ్నిస్తాయి. వాస్తవానికి పిటిషనర్ పరిస్థితి విషమంగా ఉండటంతో దర్యాప్తు అధికారిని విజయవాడకు పిలిపించిన తీరు విస్మయం కలిగిస్తోంది. ఏదేమైనా, అనవసరమైన పరిష్కారం కోసం అతను సుప్రా చెప్పినట్లుగా ఈ న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించాడు, అక్కడ అతనికి ఉపశమనం లభించింది.

32. పిటిషనర్ తరపున వాదనలు వినిపించాలని కోరుతున్నారు.

సెక్షన్ 17 కింద జారీ చేసిన ఆధరైజ్షన్ స్వభావాన్ని ప్రశ్నిస్తూ పిటిషనర్

అవినీతి నిరోధక చట్టం అమల్లో ఉందని, అందువల్ల పిటిషనర్ పై చర్యలు తీసుకోవడం సరికాదన్నారు. పిటిషనర్ ఆరోగ్య పరిస్థితి, జ్యుడీషియల్ కస్టడీలో ఉన్న కాలంతో సహా అంగీకరించిన స్వభావం కలిగిన వాస్తవాల ఆధారంగా టెయిల్ కోసం ఆయన దాఖలు చేసిన అభ్యర్థన ఆధారపడి

ఉంటుందని సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సిద్ధార్థ లూథ్రా వాదనలు వినిపిస్తూ చెప్పారు. అయితే, ఇది అమలులో ఉన్న తాత్కాలికమేనని, ప్రస్తుత కేసుకు దీన్ని వర్తింపజేయలేమని అడ్వకేట్ జనరల్ సుదీర్ఘంగా వాదించారు.

33. అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎ ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

17-ఎ. అధికారిక విధులు లేదా విధులను నిర్వర్తించడంలో ప్రభుత్వోద్యోగి చేసిన సిఫార్సులు లేదా నిర్ణయానికి సంబంధించిన నేరాల విచారణ లేదా విచారణ.- ఈ చట్టం కింద ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగి చేసినట్లుగా చెప్పబడే ఏదైనా నేరంపై ఏ పోలీసు అధికారి ఎటువంటి విచారణ లేదా విచారణ లేదా దర్యాప్తును నిర్వహించరాదు, ఇక్కడ ఆరోపించబడిన నేరం తన అధికారిక విధులను నిర్వర్తించడంలో అటువంటి ప్రజా సేవకుడు చేసిన ఏదైనా సిఫార్సు లేదా నిర్ణయానికి సంబంధించినది. లేదా ముందస్తు అనుమతి లేకుండా విధులు-

(a) నేరం జరిగిందని ఆరోపించబడిన సమయంలో, ఆ ప్రభుత్వ యూనియన్ వ్యవహారాలకు సంబంధించి, ఉద్యోగంలో ఉన్న లేదా ఉద్యోగం చేస్తున్న వ్యక్తి విషయంలో

(b) నేరం జరిగిందని ఆరోపించబడిన సమయంలో, ఆ ప్రభుత్వ వ్యవహారాలకు సంబంధించి, ఒక వ్యక్తి విషయంలో, ఉద్యోగం చేస్తున్న వ్యక్తి విషయంలో:

(c) నేరం జరిగిందని ఆరోపించబడిన సమయంలో, అతని పదవి నుండి తొలగించడానికి సమర్థుడైన ఇతర వ్యక్తుల విషయంలో:

ఒక వ్యక్తి తనకు లేదా మరే ఇతర వ్యక్తికి ఏదైనా అనవసరమైన ప్రయోజనాన్ని అంగీకరించారనే ఆరోపణపై అక్కడిక్కడే అరెస్టు చేసే కేసులకు అటువంటి అనుమతి అవసరం లేదు:

సంబంధిత అథారిటీ ఈ సెక్షన్ కింద తన నిర్ణయాన్ని మూడు నెలల వ్యవధిలో తెలియజేయాలని, అటువంటి అథారిటీ లిఖిత పూర్వకంగా నమోదు చేయాల్సిన కారణాల వల్ల మరో నెల రోజుల పాటు పొడిగించవచ్చని పేర్కొంది.

34. చట్టం 16 ద్వారా సవరణ ద్వారా దీనిని ప్రవేశపెట్టారు.

2018 నుండి 26.7.2018. పిటిషనర్ వాదన ప్రకారం, ఈ అమలు తేదీకి చాలా ముందు అంటే 26.07.2018 న అతని పాత్ర ఉంది, అందువల్ల, ఒక నిందితుడికి ఈ నిబంధన ద్వారా ప్రయోజనం లభించినప్పుడు, దానిని అతనికి వర్తింపజేయాలి.

35. 2014-15 నుంచి 2018-19 సంవత్సరాల వరకు ఈ వ్యవహారంలో ఇమిడి ఉన్న వివిధ సందర్భాలకు సంబంధించిన లావాదేవీలు గణనీయమైన కాలం కొనసాగాయి. అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎను వర్తింపజేయడంలో హైబ్రిడ్ స్వభావంలో ఉన్న పరిస్థితి ఈ విధంగా కనిపిస్తుంది. ఈ సందర్భంలో గమనించవలసిన మరో విషయం ఏమిటంటే, పిటిషనర్ కాకుండా కొంతమంది ప్రభుత్వ (ప్రభుత్వ) ఉద్యోగులతో సహా ఈ మొత్తం వ్యవహారంలో నిర్దిష్టమైన మరియు నిర్దిష్ట పాత్రలను ఆపాదించిన ఇతర నిందితులు ఉన్నారు.

36. పిటిషనర్ తరపున సుప్రీంకోర్టు తీర్పు

యశ్వంత్ సిన్హా మరియు ఇతరులపై ఉన్న కోర్టు వర్సెస్ సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ దాని డైరెక్టర్ ద్వారా మరియు మరొకటి (9 సూచించిన సుప్రా) అందులో ముఖ్యంగా గౌరవనీయులు శ్రీ యొక్క పరిశీలనలను పేర్కొనడంపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎను వర్తింపజేయాలని కె.ఎం.జోసెఫ్,జె. ఈ నేపథ్యంలో 117వ పేరలోని పరిశీలనలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం వాంఛనీయం, వాటిని ఇక్కడ పొందుపరుస్తున్నాం.

"117. సెక్షన్ 17-ఎ ప్రకారం, ప్రభుత్వోద్యోగి చేసిన ఏదైనా నేరంపై ముందస్తు అనుమతి లేకుండా ప్రజాసేవ తన ప్రభుత్వ విధులను నిర్వర్తించడంలో చేసిన ఏదైనా సిఫార్సు లేదా నిర్ణయానికి సంబంధించి ఎటువంటి విచారణ లేదా విచారణ నిర్వహించడానికి లేదా దర్యాప్తు చేయడానికి ఏ పోలీసు అధికారికి అనుమతి లేదు. నేరం జరిగిందని ఆరోపించబడిన సమయంలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని తన కార్యాలయం నుండి తొలగించే అధికారం ఉంది.

37. అయితే, ఈ పరిశీలనలు అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎ ప్రభావాన్ని వివరించాయని అడ్వకేట్ జనరల్ వాదించారు. అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎ యొక్క ప్రభావాన్ని వివరించేటప్పుడు, ఈ పరిశీలనలు భవిష్యత్తులో లేదా అమలులో ఉన్నట్లయితే దాని అనువర్తనాన్ని పరిష్కరించలేదు.

38. అయితే పిటిషనర్ తరపున అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎలోని భావి లేదా పునరావృత కార్యకలాపాల పరిధిని వివరించడానికి గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు యొక్క కొన్ని తీర్పులు సమర్పించబడ్డాయి. కపూర్ చంద్ పోఖ్రాజ్ వి. బొంబాయి రాష్ట్రం¹⁹, కమిషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ (సెంట్రల్)-1, న్యూఢిల్లీ వర్సెస్ వాటికా టౌన్ షిప్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్²⁰, విజయ్ వి. మహారాష్ట్ర మరియు ఇతర రాష్ట్రాలు²¹, సెక్యూరిటీస్ అండ్ ఎక్స్చేంజ్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ అలయన్స్ ఫిన్ స్ట్రాక్ లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు²² మరియు సురీందర్ జిత్ సింగ్ మాండ్, మరో వి. పంజాబ్ రాష్ట్రం మరియు మరొక రాష్ట్రం²³

39. ఒక శాసనసభ్యుడు లేదా అటువంటి ప్రభుత్వ పదవిలో ఉన్న ఎవరైనా ప్రజా సేవకుడా కాదా అనే ప్రశ్నకు పండితులైన న్యాయవాదులిద్దరూ సమాధానం ఇవ్వలేదు. అయితే, అనుభవజ్ఞుడైన అడ్వోకేట్ జనరల్ దీనిపై ఆధారపడి ఉన్నారు కరుణానిధి వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా, మరొకటి²⁴, పి.వి.నరసింహారావు వి. రాష్ట్రం (సీబీఐ/ఎస్సీఈ)²⁵ మరియు ఎల్.నారాయణ స్వామి వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ కర్ణాటక తదితరులు²⁷ దానికి సంబంధించి అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 19ను వర్తింపజేయడం గురించి.

40. ప్రముఖ అడ్వోకేట్ జనరల్ ఉదహరించిన మరిన్ని తీర్పులు ఇలా ఉన్నాయి అభయ్ సింగ్ చౌతాలా వర్సెస్ సి.బి.ఐ.²⁸ మరియు ప్రకాశ్ సింగ్ బాదల్ మరియు ఓఆర్ఎస్., వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ అండ్ ఓఆర్ఎస్.²⁹, ఇదే సందర్భంలో.

41. 16.11.2018 నాటి సీఆర్ఎల్వీ నెం.9144లో హైదరాబాద్లోని అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల్లో ఒకరు 16.11.2018 నాటి సెక్షన్ 19లోని సవరించిన నిబంధనలను పేర్కొన్నారు. అవినీతి చట్టం ముందస్తుగా వర్తించకుండా అమలులోకి వస్తుంది. 23.01.2020 నాటి సీఆర్ఎల్వీ నెం.4775లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను అనుసరించింది.

42. లో స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్, సీబీఐ/ఎస్సీబీ/బెంగళూరు వి.

బి.ఎ.శ్రీనివాసన్ మరియు మరొకరు (17 సుప్రాకు సూచించబడింది) సెక్షన్ యొక్క ప్రభావం

¹⁹. ఏఐఆర్ 1958 ఎస్సీ 993

²⁰. (2015) 1 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 1

²¹. (2006) 6 సుప్రీం కోర్టు కేసులు 289

²². (2015) 16 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 731

²³. (2016) 8 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 722

²⁴. (1979) 3 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 431 26. (1998) 4

సుప్రీంకోర్టు కేసులు 626 27. (2016) 9 సుప్రీంకోర్టు కేసులు

598 28. (2011)7SCC 141

సెక్షన్ 197 సీఆర్ పిసిని ఆకర్షించడానికి ఫిర్యాదు చేసిన చర్యలు ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగి యొక్క అధికారిక విధులు మరియు విధులతో ముడిపడి ఉండాలని, లబ్ధిదారులకు చట్టవిరుద్ధమైన లాభం కలిగించే కార్యకలాపాలకు పాల్పడటానికి కార్యాలయం కేవలం ముసుగుగా మారితే, అది ఎటువంటి రక్షణను ఇవ్వదని 197 సీఆర్ పిసి పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది. అలాగే అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 19 (సవరణకు ముందు) కింద రక్షణ కల్పించడం వల్ల రిటైర్డ్ ప్రభుత్వోద్యోగికి ఎలాంటి రక్షణ లభించలేదని పేర్కొంది. సెక్షన్ 197 సీఆర్ పీసీ, అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎ మధ్య సారూప్యతను చూపేందుకు అడ్వకేట్ జనరల్ చేసిన ప్రయత్నం ఇది.

43. కర్ణాటక హైకోర్టు ప్రత్యక్ష తీర్పు టి.ఎన్.బేతస్వామయ్య

v. కర్ణాటక రాష్ట్రం³⁰ ఈ విషయంపై, పండిత అడ్వకేట్ జనరల్ కూడా ఆధారపడతారు. ఈ తీర్పులోని 21, 22 పేరాల్లో పరిశీలనలు ఇలా ఉన్నాయి:-

21. కొల్హాపూర్ చెరకు చక్కెరలో సెంట్రల్ ఎక్స్‌జేట్ రూల్ 10, 10ఏలను తొలగించి, ఎలాంటి పొదుపు క్లాజు లేకుండా రూల్ 10ని ఒకేసారి ప్రవేశపెట్టడాన్ని సుప్రీంకోర్టు పరిశీలిస్తోంది. జనరల్ క్లాజుల చట్టంలోని సెక్షన్ 6 కేంద్ర చట్టాన్ని రద్దు చేయడం కాదని, తప్పిదమని పేర్కొంది. కానీ హితేంద్ర విష్ణులో..

²⁹. AIR2007SC1274

³⁰. మను/కెఎ/9503/2019, తేది 20.12.2019

రాకూర్ మరియు ఇతరులు వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర మరియు ఇతరులు²⁵ ఈ ప్రక్రియను మార్చడమే కాకుండా, కొత్త హక్కులు మరియు బాధ్యతలను సృష్టించే ఒక శాసనం స్పష్టంగా లేదా అవసరమైన అంతర్గత ద్వారా అందించబడకపోతే అమలులో భావితమైనదిగా పరిగణించబడుతుంది. సెక్షన్ 17-ఎ మరియు సెక్షన్ 19 రెండింటినీ జాగ్రత్తగా చదివితే అవి పునరావృత స్వభావాన్ని కలిగి ఉన్నాయని చూపించడానికి స్పష్టమైన నిబంధన లేదు లేదా అంతర్గత ద్వారా అంత వివేచన చేయలేము.

22. డాక్టర్ సుబ్రమణ్యస్వామి వర్సెస్ డాక్టర్ మన్మోహన్ సింగ్, మరొకటి²⁶ అవినీతి వ్యతిరేక చట్టాన్ని అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పోరాటాన్ని బలోపేతం చేసే విధంగా అర్థం చేసుకోవాల్సి

²⁵ . (1994) 4 SCC 602

²⁶ . (2012) 3 SCC 64

ఉంటుందని, రెండు నిర్మాణాలు సహేతుకంగా ఉన్న చోట, అవినీతిని శాశ్వతంగా ఉంచడానికి ప్రయత్నించే దాని కంటే దానిని నిర్మూలించడానికి ప్రయత్నించేదాన్ని కోర్టు అంగీకరించాల్సి ఉంటుందని అభిప్రాయపడింది.

44. 'ఆమోదం', 'అనుమతి' అంటే ఏమిటో వివరిస్తూ, విజ్ఞులైన అడ్వకేట్ జనరల్ కూడా దీనిపైనే ఆధారపడారు. యు.పి.అవాస్ ఏవమ్ వికాస్ పరిషత్ మరియు మరొకటి ఫ్రెండ్స్ కోప్ హౌసింగ్ సొసైటీ లిమిటెడ్. మరియు మరొకటి²⁷10.06.2020న జారీ చేసిన మెమో ఉద్దేశాన్ని తెలియజేసే ప్రయత్నంలో

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కార్మిక, కర్మాగారాలు, బాయిలర్స్ అండ్ ఐఎంఎస్ (ఐఎంఎస్ అండ్ వీఐజీ) శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి.

45. ఇంతకుముందే చెప్పినట్లుగా, అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1988 సవరణకు ముందు లేదా ఆ తరువాత ఆరోపించబడిన సంఘటనల యొక్క సుదీర్ఘ కాలాన్ని కవర్ చేసే ప్రస్తుత కేసులో హైబ్రిడ్ పరిస్థితి కనిపిస్తుంది. అయితే, అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎ యొక్క స్వభావం మరియు దిగుమతి అది విధానపరమైన స్వభావాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. అందువల్ల కర్ణాటక హైకోర్టు వర్తింపజేసిన పరీక్ష టి.ఎన్.బేతస్వామయ్య ఈ విషయంలో కేస్ (30 రిఫరెన్స్ సుప్రా) అప్లికేషన్ అవసరం. దీనిలో వివరించిన శాసనాల వివరణ సూత్రాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం మరియు వర్తింపజేయడం కూడా వాంఛనీయం. కమిషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ (సెంట్రల్)-1, న్యూఢిల్లీ వర్సెస్ వాటికా టౌన్ షిప్ ప్రైవేట్

మిత (21 సుప్ర) అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎ యొక్క అనువర్తనాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి. అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

27. చట్టబద్ధమైన చట్టం అయినా, చట్టబద్ధమైన నియమం అయినా, చట్టబద్ధమైన నోటిఫికేషన్ అయినా, భౌతికంగా కాగితాలపై ముద్రించిన పదాలను కలిగి ఉంటుంది. అయితే, భావాత్మకంగా ఇది సాధారణ గద్యం కంటే చాలా ఎక్కువ. చట్టం ద్వారా మౌఖిక కమ్యూనికేషన్ విధానంలో ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ఒక శాసనం అనేది ఫిక్షన్/నాన్ ఫిక్షన్ రచనలో లేదా కోర్టు యొక్క తీర్పులో కనిపించే ప్రకటనల శ్రేణి మాత్రమే కాదు. ఒక చట్టాన్ని రూపొందించడానికి మరియు ఒక చట్టాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి అవసరమైన సాంకేతికత ఉంది. మునుపటి పద్ధతిని లెజిస్లేటివ్ డ్రాఫ్టింగ్ అని పిలుస్తారు మరియు రెండవది 'శాసనాల వివరణ' యొక్క వివిధ సూత్రాలలో కనిపిస్తుంది. సాధారణ గద్యంతో

²⁷ . 1995 సూప్ (3) సుప్రీంకోర్టు కేసులు 456

పోలిస్ట్రీ, ఒక శాసనం దాని పుట్టుక, లేఅవుట్ మరియు లక్షణాలలో భిన్నంగా ఉంటుంది, అలాగే దాని స్పష్టికర్త యొక్క ఉద్దేశ్యం గురించి ఊహల ద్వారా ఉత్పన్నమయ్యే దాని అర్థం యొక్క అంతరార్థంలో కూడా భిన్నంగా ఉంటుంది.

28. ఒక చట్టాన్ని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలో నిర్దేశించే వివిధ నియమాలలో, ఒక స్థిరమైన నియమం ఏమిటంటే, విరుద్ధమైన ఉద్దేశ్యం కనిపించకపోతే, ఒక చట్టం పునరావృత చర్యను కలిగి ఉండటానికి ఉద్దేశించబడదని భావించబడుతుంది. ప్రస్తుత చట్టం ప్రస్తుత కార్యకలాపాలను నియంత్రించాలనేది ఈ నియమం వెనుక ఉన్న ఆలోచన. ఈ రోజు ఆమోదించిన చట్టం గత సంఘటనలకు వర్తించదు. మనం ఈ రోజు ఏదైనా చేస్తే, రేపటి వెనుకబాటు సర్దుబాటు కాకుండా, నేటి, అమలులో ఉన్న చట్టాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని చేస్తాం. ప్రస్తుతమున్న చట్టంపై ఆధారపడి ప్రతి మనిషి తన వ్యవహారాలను చక్కదిద్దుకునే హక్కు ఉందని, తన ప్రణాళికలు అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నాయని భావించరాదనే మంచం రాయిపై మన విశ్వాసం ఆధారపడి ఉంది. చట్టం యొక్క ఈ సూత్రాన్ని లెక్స్ ప్రోస్పిసిట్ నాన్ రెస్పిసిట్ అంటారు : చట్టం వెనుకకు చూడదు. ఫిలిప్స్ వర్సెస్ ఐర్[3]లో గమనించినట్లుగా, భవిష్యత్తు చర్యలతో వ్యవహరించడానికి మొదటిసారిగా ప్రవేశపెట్టినప్పుడు మానవజాతి ప్రవర్తనను నియంత్రించాల్సిన చట్టం అప్పటి ప్రస్తుత చట్టం యొక్క విశ్వాసంపై నిర్వహించిన గత లావాదేవీల స్వభావాన్ని మార్చకూడదనే సాధారణ సూత్రానికి విరుద్ధంగా ఉంది.

29. పునరాలోచనకు వ్యతిరేకంగా సూత్రం యొక్క స్పష్టమైన ఆధారం 'నిష్పాక్షికత' సూత్రం, ఇది ప్రతి చట్టపరమైన నియమానికి ఆధారం కావాలి నివేదించిన నిర్ణయంలో గమనించబడింది ఎల్'ఆఫీస్ చెరిఫియన్ డెస్ ఫాస్ఫేట్స్ వర్సెస్ యమపిటా-షిన్నీహాన్ స్టీమ్ షిప్ Co.Ltd [(1994)1 AC 486]. అందువలన, హక్కులను సవరించిన లేదా బాధ్యతలను విధించే లేదా కొత్త విధులను విధించే లేదా కొత్త వైకల్యాన్ని జతచేసే చట్టాలు చట్టానికి పునరావృత ప్రభావాన్ని ఇవ్వడానికి శాసన ఉద్దేశం స్పష్టంగా ఉంటే తప్ప భావివిగా పరిగణించాలి; ఒక మునుపటి చట్టంలో స్పష్టమైన లోపాన్ని అందించడానికి లేదా మునుపటి చట్టాన్ని వివరించడానికి శాసనం ఉంటే తప్ప. ఈ అంశంపై అందుబాటులో ఉన్న కేసు చట్టం యొక్క ప్రామాణికతను మనం గమనించనవసరం లేదు, ఎందుకంటే పైన పేర్కొన్న చట్టపరమైన స్థితి వివిధ నిర్ణయాల నుండి స్పష్టంగా ఉద్భవిస్తుంది

మరియు ఈ చట్టపరమైన స్థితిని పక్షాల న్యాయవాది అంగీకరించారు. ఏదేమైనా, ఈ డిక్టాను కలిగి ఉన్న కొన్ని తీర్పులను మనం కొంచెం తరువాత ప్రస్తావిస్తాము.

30. పరిపూర్ణత కోసం, ఒక చట్టం ద్వారా ప్రయోజనం పొందిన చోట, రెట్రోస్పెక్టివ్ నిర్మాణానికి వ్యతిరేకంగా నియమం భిన్నంగా ఉంటుందని కూడా మేము ఎత్తి చూపాలనుకుంటున్నాము. ఒక చట్టం కొంతమంది వ్యక్తులకు ప్రయోజనాన్ని ప్రసాదిస్తే, మరొకరికి లేదా సాధారణంగా ప్రజలకు తదనుగుణమైన నష్టాన్ని కలిగించకుండా, అటువంటి ప్రయోజనాన్ని ఎక్కడ అందించాలన్నది శాసనసభ్యుల అభ్యంతరంగా అనిపిస్తే, అటువంటి చట్టం, దానికి స్వచ్ఛమైన నిర్మాణాన్ని ఇస్తూ, దానికి రెట్రోస్పెక్టివ్ అమలు చేయవలసి ఉంటుందనే భావన ఉంటుంది. విధానపరమైన నిబంధనలను రెట్రోస్పెక్టివ్ గా పరిగణించడానికి ఇదే సమర్థన. లో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా & ఓఆర్ఎస్. v. ఇండియన్ టోబాకో అసోసియేషన్[(2005)7SCC 396], ఒక ప్రయోజనాన్ని ప్రసాదించే శాసనాన్ని నిర్వచించడానికి, దానికి రెట్రోస్పెక్టివ్ ఆపరేషన్ ఇవ్వడానికి న్యాయమైన సిద్ధాంతం సంబంధిత అంశంగా పరిగణించబడింది. ఒక శాసనం పునరాలోచన స్వభావాన్ని కలిగి ఉందని భావించడానికి, అదే నిష్పాక్షిక సిద్ధాంతం ఈ విషయంలో వర్తించబడింది. విజయ్ వి. మహారాష్ట్ర & ఒరిస్సా రాష్ట్రం. [(2006)6 SCC 289] ఒక చట్టం మొత్తం సమాజ ప్రయోజనం కోసం రూపొందించబడినప్పుడు, ఒక నిబంధన లేనప్పటికీ, ఆ శాసనం రెట్రోస్పెక్టివ్ స్వభావం కలిగినదిగా భావించవచ్చునని అభిప్రాయపడింది. అయితే, ఇక్కడ అలాంటి పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నాం.

31. అటువంటి సందర్భాల్లో, ప్రాస్పెక్టివిటీకి సంబంధించి కొంత భారం లేదా బాధ్యతను విధించే నిబంధనకు విరుద్ధంగా వ్యక్తులకు ప్రయోజనం చేకూర్చడానికి రెట్రోస్పెక్టివ్ జతచేయబడుతుంది. తక్షణ సందర్భంలో, చట్టంలోని సెక్షన్ 113 కు జోడించిన నిబంధన మదింపుదారునికి ప్రయోజనకరంగా ఉండదు. దీనికి విరుద్ధంగా, ఇది మదింపుదారుకు కఠినమైన నిబంధన. అందువల్ల, ఇటువంటి సందర్భంలో, రెట్రోస్పెక్టివ్ ఆపరేషన్కు వ్యతిరేకంగా మనం సాధారణ ఊహా నియమంతో ముందుకు సాగాలి. అందువలన, రెట్రోస్పెక్టివ్ ఆపరేషన్ కు వ్యతిరేకంగా ఉన్న నియమం ఒక ప్రాథమిక చట్ట నియమం, అటువంటి నిర్మాణం చట్టం నిబంధనలలో చాలా స్పష్టంగా కనిపిస్తే తప్ప, లేదా అవసరమైన మరియు ప్రత్యేకమైన అంతర్గత ద్వారా ఉత్పన్నమైతే తప్ప ఏ

చట్టమూ రెట్రోస్పెక్టివ్ చర్యను కలిగి ఉండదని భావించబడదు. సిద్ధాంతపరంగా రూపొందించబడిన, ఈ నియమం ఒక ఊహకు మించినది కాదు, అందువలన తూకం కారకాల ద్వారా స్థానభ్రంశం చెందవచ్చు.

.....

.....

.....

35. ఈ కోర్టు ఈ క్రింది విషయాలలో చేసిన పరిశీలనలను కూడా ఇక్కడ పునరుద్ఘాటించాలనుకుంటున్నాము. గోవింద్ దాస్ వర్సెస్ ఐటిఓ ((1977) 1 ఎస్ సిసి 906]ఆదాయపు పన్ను చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన ఏప్రిల్ 1, 1962కు ముందు ఏ మదింపు సంవత్సరానికి అయినా ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని సెక్షన్ 171(6) సంభావ్యమైనది మరియు వర్తించదని పేర్కొంటూ: (ఎస్ సిసి పుట.914, పేరా 11)

"11. ఒక చట్టం యొక్క నిబంధనలు స్పష్టంగా అందించకపోతే లేదా తప్పనిసరిగా అవసరం అయితే తప్ప, ఉన్న హక్కును హరించడానికి లేదా బలహీనపరచడానికి లేదా కొత్త బాధ్యతను సృష్టించడానికి లేదా ప్రక్రియ విషయాలకు సంబంధించి కాకుండా కొత్త బాధ్యతను విధించడానికి వీలుగా చట్టానికి రెట్రోస్పెక్టివ్ ఆపరేషన్ ఇవ్వకూడదు. లాస్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ (3 వ ఎడిషన్) యొక్క వాల్యూమ్ 36 లో హాల్స్బరీ పేర్కొన్న మరియు ఈ కోర్టు మరియు ఆంగ్ల న్యాయస్థానాల యొక్క అనేక నిర్ణయాలలో పునరుద్ఘాటించిన సాధారణ నియమం ఏమిటంటే

'కేవలం ప్రకటిత లేదా ప్రక్రియ లేదా సాక్ష్యాల విషయాలకు మాత్రమే సంబంధించినవి మినహా మిగిలిన అన్ని శాసనాలు ప్రాథమికంగా సంభావ్యమైనవి మరియు చట్టం యొక్క భాషకు హింస కలిగించకుండా ఆ ప్రభావాన్ని నివారించలేకపోతే, ఇప్పటికే ఉన్న హక్కును ప్రభావితం చేయడానికి, మార్చడానికి లేదా నాశనం చేయడానికి లేదా కొత్త బాధ్యత లేదా బాధ్యతను సృష్టించడానికి ఒక చట్టానికి రెట్రోస్పెక్టివ్ ఆపరేషన్ ఇవ్వకూడదు. ఒకవేళ ఈ చట్టం ఏ భాషనైనా అర్థం చేసుకోగలిగే భాషలో వ్యక్తీకరించబడితే, అది భావి భాషగా మాత్రమే భావించాలి.' "

46. ఈ పరిస్థితుల్లో అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎను క్షుణ్ణంగా విశ్లేషిస్తే అందులో పేర్కొన్న అధికారులపై, ఇతరులపై కొన్ని కట్టుబాట్లు, బాధ్యతలు, ప్రయోజనాలపై భారం పడిందని స్పష్టమవుతోంది. ప్రాసిక్యూషన్ లేదా దర్యాప్తు సంస్థపై దాని అంతిమ ప్రభావం కారణంగా ఇది విధానపరమైనది అయినప్పటికీ, ఇది ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. అందువలన, ఇది దాని రెట్రోస్పెక్టివ్ ఆపరేషన్లో చిక్కుకుపోతుంది. అందువల్ల, ఇది 26.07.2018 నుండి సంభావ్య అనువర్తనాన్ని మాత్రమే కలిగి ఉంది.

47. A ప్రాథమికంగా ప్రభుత్వం జారీ చేసిన మెమోను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ప్రతివాద సంస్థ ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయడానికి దారితీసే చర్యలను ప్రారంభించడంలో ఎటువంటి అక్రమాలు లేదా అవకతవకలు లేవని సులభంగా ఊహించవచ్చు. అందువల్ల అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఎ ఉల్లంఘన లేని కేసు ఇది, పిటిషనర్ ను అరెస్టు చేయడం మరియు సెక్షన్ 167 సెఆర్ పిసి కింద జ్యుడీషియల్ కస్టడీకి రిమాండ్ కు తరలించడంపై ప్రభావం చూపుతుంది.

48. 15 రోజుల గడువు ఉన్న సుప్రాలో ప్రస్తావించిన లలిత కుమారి కేసులో విచారణ ప్రారంభించడంలో, ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయడంలో చాలా జాప్యం జరుగుతోందని, ఈ జాప్యం పిటిషనర్కు అనుకూలంగా ఉందని సీనియర్ న్యాయవాది సిద్ధార్థ లూథ్రా అభిప్రాయపడ్డారు.

49. అయితే దీనిపై అడ్వకేట్ జనరల్ అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు.

ప్రతిపాదన. లలిత కుమారి కేసులో ప్రాథమిక విచారణ అవసరమయ్యే సందర్భాలను నిర్ధారణలు, ఆదేశాలతో పేర్కొంటూ, కాగ్నిజబుల్ నేరం జరిగిందా లేదా అనే దానిపై పోలీసులు పరిమిత పరిధిలో ప్రాథమిక విచారణ జరపవచ్చు. 111వ పేరలో రాజ్యాంగం ఇచ్చిన తీర్పులు, ఆదేశాలు

గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు బెంచ్ ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"111. పైన పేర్కొన్న చర్చ దృష్ట్యా, మేము వీటిని నిర్వహిస్తున్నాము:

- (i) సెక్షన్ 154 ప్రకారం ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయడం తప్పనిసరి, ఒకవేళ సమాచారం కాగ్నిజబుల్ నేరానికి పాల్పడినట్లు వెల్లడిస్తే, అటువంటి పరిస్థితిలో ప్రాథమిక విచారణకు అనుమతి లేదు.

- (ii) అందిన సమాచారం కాగ్నిజబుల్ నేరాన్ని బహిర్గతం చేయకపోయినా, విచారణ ఆవశ్యకతను సూచిస్తే, కాగ్నిజబుల్ నేరం బహిర్గతమైందో లేదో తెలుసుకోవడానికి మాత్రమే ప్రాథమిక విచారణ నిర్వహించవచ్చు.
- (iii) విచారణలో కాగ్నిజబుల్ నేరం జరిగినట్లు తేలితే ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయాలి. ఫిర్యాదును ముగించడంలో ప్రాథమిక విచారణ ముగిసే సందర్భాల్లో, అటువంటి మూసివేత యొక్క ఎంట్రీ కాపీని మొదటి సమాచారదారుడికి వెంటనే అందించాలి మరియు ఒక వారం తర్వాత కాదు. ఫిర్యాదును ముగించడానికి గల కారణాలను క్లుప్తంగా వెల్లడించాలి మరియు తదుపరి ముందుకు సాగకూడదు.
- (iv) కాగ్నిజబుల్ నేరాన్ని బహిర్గతం చేస్తే నేరం నమోదు చేసే బాధ్యత నుంచి పోలీసు అధికారి తప్పించుకోలేరు. తనకు అందిన సమాచారం కాగ్నిజబుల్ నేరాన్ని వెల్లడిస్తే ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయని తప్పు చేసిన అధికారులపై చర్యలు తీసుకోవాలి.
- (v) ప్రాథమిక విచారణ యొక్క పరిధి అందిన సమాచారం యొక్క వాస్తవికతను లేదా ఇతరత్రా ధృవీకరించడం కాదు, కానీ సమాచారం ఏదైనా గుర్తించదగిన నేరాన్ని వెల్లడిస్తుందో లేదో తెలుసుకోవడానికి మాత్రమే.
- (vi) ఏ రకం, ఏ కేసుల్లో ప్రాథమిక విచారణ జరపాలన్నది ప్రతి కేసు వాస్తవాలు, పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రాథమిక విచారణ జరిపే కేసుల కేటగిరీ ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:
- (a) వైవాహిక వివాదాలు/కుటుంబ కలహాలు
- (b) వాణిజ్యపరమైన నేరాలు[మార్పు]
- (c) వైద్య నిర్లక్ష్యం కేసులు..
- (d) అవినీతి కేసులు..
- (e) క్రిమినల్ ప్రొసీక్యూషన్ ప్రారంభించడంలో అసాధారణ జాప్యం/లోపాలు ఉన్న కేసులు, ఉదాహరణకు, ఆలస్యానికి కారణాలను సంతృప్తికరంగా వివరించకుండా విషయాన్ని నివేదించడంలో 3 నెలలకు పైగా ఆలస్యం.
- పైన పేర్కొన్నవి కేవలం ఉదాహరణలు మాత్రమే మరియు ప్రాథమిక విచారణ అవసరమయ్యే అన్ని షరతుల గురించి సమగ్రమైనవి కావు.
- (vii) XXXXXX

(viii) XXXXXX"

50. ఈ కేసులో ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేసే ముందు ప్రాథమిక విచారణ జరిగిందా అనే వాదనలు ఇరు పక్షాల తరపున వినిపిస్తున్నాయి. పిటిషనర్ తరపున ట్రయల్ కోర్టుతో పాటు ఈ కోర్టులో ప్రతివాది దాఖలు చేసిన కౌంటర్లోని అంశాలను ఈ సందర్భంగా ప్రస్తావించారు. అవినీతి నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17-ఏ కింద ఎఫ్ఐఆర్ నమోదుకు అనుమతి ఇవ్వడానికి ముందు విజిలెన్స్ విచారణ జరిగిందని, అది ఏ విధంగానూ ప్రభావితం కాలేదని ప్రతివాది తరపున వాదించారు. లలితా కుమారి కేసులో పేర్కొన్నట్లుగా ఈ కేసులో ఎత్తిచూపిన సందర్భాలు ఎఫ్ఐఆర్ నమోదుకు దారితీసే కాగ్నిజబుల్ నేరాలు అయినప్పుడు, ఎఫ్ఐఆర్లోని సెక్షన్ 154 సీఆర్పిసి ప్రకారం నమోదు చేయడం అనివార్యం. కాకపోతే విజిలెన్స్ ఎంక్వైరీ తరహాలో ఈ విషయంలో ముందస్తు ప్రయత్నం జరిగిందని, దాని ఆధారంగా ఫిర్యాదు సమర్పించి, దానిపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేసినట్లు ప్రాథమికంగా ఆధారాలు పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది.

51. ఈ నేపథ్యంలో పిటిషనర్ కు బెయిల్ మంజూరు చేసే విషయంలో ఎఫ్ ఐఆర్ నమోదు చేయడంలో పిటిషనర్ తరపున జరిగిన జాప్యం ఫలించలేదు.

52. వైద్య చికిత్సలో ఉన్న పిటిషనర్ ప్రస్తుత స్థితిగతులను బెయిల్ మంజూరుకు ప్రాతిపదికగా పేర్కొంటూ సీనియర్ న్యాయవాది సిద్ధార్థ లూథ్రా కరోనా మహమ్మారి ప్రభావాన్ని ప్రస్తావించారు. వైద్య సహాయం అవసరమయ్యే ఈ కారణం ఒక కారణం కాదని, ఈ విషయంలో ప్రచారం చేయడానికి కారణాలు కేటాయించబడ్డాయి.

అర్జీదారు.

53. పిటిషనర్ కు బెయిల్ మంజూరును అడ్డుకునే ఈ కేసు తీవ్రత, పరిమాణంతో పాటు, అడ్వకేట్ జనరల్ సరిగ్గా వాదించినట్లుగా, పిటిషనర్ బెయిల్ పై విడుదలైన తర్వాత దర్యాప్తుపై ప్రభావం చూపే అవకాశం చాలా తక్కువగా ఉంది. దర్యాప్తు సంస్థకు సహకరించేందుకు ముందుకు రావాలని సాక్షులను భయభ్రాంతులకు గురిచేసిన సందర్భాలను మేధావి అడ్వకేట్ జనరల్ ఎత్తిచూపారు. పరిణామాలు, ప్రతిబింబాలు తథ్యమనిపిస్తోన్న ఈ కేసులో పరిస్థితుల నేపథ్యంలో ఈ వాదనను తోసిపుచ్చలేం. బెయిల్ కోసం పిటిషనర్ అభ్యర్థనను తిరస్కరించే ఇతర అంశాలు ఇవి.

54. ఈ సంఘటనలు తీవ్రమైన ఆర్థిక నేరాన్ని సూచిస్తాయని కూడా గుర్తుంచుకోవాలి. దాని ప్రభావం నిమ్మగడ్డ ప్రసాద్ కేసులో (సుప్రాకు 15వది) ఉంది. ఈ తీర్పులోని సంబంధిత పరిశీలనలు 25వ పేజీలో ఉన్నాయి, అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

2020:పీహెచ్ఛీ:10353

25. ఆర్థిక నేరాలు ఒక వర్గంగా ఉంటాయని, బెయిల్ విషయంలో భిన్నమైన దృక్పథంతో వ్యవహరించాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. లోతుగా పాతుకుపోయిన కుట్రలు, భారీగా ప్రజాధనాన్ని కోల్పోయే ఆర్థిక నేరాన్ని తీవ్రంగా పరిగణించి మొత్తం దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రభావితం చేసే, తద్వారా దేశ ఆర్థిక ఆరోగ్యానికి తీవ్ర ముప్పుగా పరిణమించిన తీవ్రమైన నేరంగా పరిగణించాలి.

55. ఈ పరిశీలనల నేపథ్యంలో పిటిషనర్ తరపున రిలయన్స్ ను రంగంలోకి దింపాలని కోరారు. కలదిండి సన్యాసిరాజు వర్సెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం (11 సుప్రా సూచించబడింది)ఎటువంటి ప్రభావం చూపదు.

56. కాబట్టి మొత్తం అంశాలను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే పిటిషనర్ కు బెయిల్ కు అర్హత లేదని, అందువల్ల ఈ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది.

57. ఫలితంగా క్రిమినల్ పిటిషన్ కొట్టివేయబడుతుంది.

జస్టిస్ ఎం.వెంకట రమణDt:29.07.2020

గమనిక: ఎల్ఆర్ కాపీ

B/o

RR

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.వెంకట రమణ

CRL. 2020 పి.నెం.2479

2020:పీహెచ్:10353

Dt:29.07.2020

RR

ఎం.వి.ఆర్,జె.

Crl.P.No 2020 యొక్క 2479 **2020:పీహెచ్ సీ:10353**